

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет психології та соціальної роботи

(повне найменування інституту/факультету)

Кафедра соціальних теорій

(повна назва кафедри)

Д и п л о м н а р о б о т а

магістра

на тему: **«Матеріальне забезпечення і соціальні послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття»**

«Material support and social services under the obligatory state social insurance in case of unemployment»

Виконала: студентка денної форми навчання
спеціальності 231 Соціальна робота
Бойчук Катерина Гаврилівна

Керівник к. юрид. н., доц. Вінницький О. О.

Рецензент к. юрид. н., доц. Серебро М. В.

Рекомендовано до захисту:

Протокол засідання кафедри

№ ___ від _____. _____ .2020 р.

Захищено на засіданні ЕК № ___

протокол № __ від _____ 2020 р.

Оцінка _____ / _____ / _____
(за національною шкалою, шкалою ECTS, бали)

Завідувач кафедри

Голова ЕК

Хлівнюк Т. П.

(підпис)

(підпис)

(ПБ)

Одеса – 2020

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЩОДО БЕЗРОБІТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ РИНКУ ПРАЦІ	7
1.1 Безробіття: поняття і підходи	7
1.2 Види безробіття та форми прояву	16
1.3 Особливості ринку праці в сучасному середовищі	23
Висновки до 1 розділу	33
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ТА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗА ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВИМ ДЕРЖАВНИМ СОЦІАЛЬНИМ СТРАХУВАННЯМ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ	35
2.1 Загальна характеристика сучасного стану безробіття в Одеській області та Україні	35
2.2 Особливості державного регулювання в сфері соціального захисту населення щодо безробіття	45
2.3 Аналіз надання соціальних послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття	52
Висновки до 2 розділу	61
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОГО МІСЬКОГО ЦЕНТРУ ЗАЙНЯТОСТІ	63
3.1. Діагностика недоліків діючої системи надання соціальних послуг в Одеському міському центрі зайнятості	63
3.2. Розробка заходів щодо вдосконалення діючої системи надання соціальних послуг	69
3.3. Соціальна ефективність впровадження заходів щодо вдосконалення системи надання соціальних послуг	81
Висновки до 3 розділу	87
ВИСНОВКИ	89
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	93
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. В сучасних реаліях сьогодення питання зайнятості та безробіття відносяться до глобально невирішених питань світового масштабу. При цьому, складна ситуація щодо безробіття має негативні наслідки не тільки на економічну стабільність та соціальний розвиток держави, а також проявляє вплив на кожного громадянина в Україні. Крім того, на сьогодні ситуацію щодо безробітного населення ускладнено наступними явищами: падінням росту ВВП, високим рівнем інфляції, зниженням рівня народжуваності, трудовою еміграцією населення та воєнними діями. Але, перш за все, головною причиною різкого зростання рівня безробіття в країні є коронавірусна рецесія, яка полонила всю економіку країни та світу. Так, підприємства повинні були вдатись до рішучих дій за для власного виживання та звужити свою діяльність. Скорочення виробництва та ліквідація підприємств спричинили масове скорочення робочих місць, це в свою чергу призвело до створення армії безробітних.

Так, на сьогодні населення, як ніколи, потребує державної підтримки щодо працевлаштування та зайнятості. Отже, державна політика повинна бути націлена на розвиток економічного середовища країни та створення нових робочих місць. На разі, для підтримки безробітного діють законодавчі акти, що регулюють допомогу держави в питаннях працевлаштування, а також визначають умови та порядок отримання населенням соціальної допомоги щодо безробіття. Саме тому дослідження якості надання соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття набуває сьогодні значної актуальності, тому що є наглядним прикладом дієвості державних механізмів щодо забезпечення прав та свобод своїх громадян.

Об'єктом дослідження є надання матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.

Предмет дослідження є підвищення ефективності надання соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.

Метою роботи є вивчення сучасних аспектів здійснення матеріального забезпечення і надання соціальних послуги за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням на випадок безробіття.

Завдання роботи. Для дослідження поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- розглянути теоретичні аспекти безробіття, його форми існування та види протікання;
- дослідити історичне протікання суспільно-соціального явища безробіття;
- розглянути сучасні особливості вітчизняного ринку праці;
- провести аналіз сучасного стану безробіття в Одеській області та в Україні;
- дослідити сучасні особливості державного регулювання безробіття щодо матеріального забезпечення;
- проаналізувати надання соціальних послуг щодо безробіття;
- провести діагностику недоліків діючої системи надання соціальних послуг;
- представити шляхи підвищення якості системи надання соціальних послуг щодо безробіття та працевлаштування;
- визначити можливість отримання соціального ефекту від впровадження запропонованих заходів щодо якості надання соціальних послуг.

Базою дослідження обрано Одеський міський центр зайнятості.

Теоретичною і методичною основою дослідження є роботи, наукові розробки, навчальні посібники щодо зайнятості та безробіття населення, ефективного подолання безробіття та державного регулювання в сфері

зайнятості населення, матеріали періодичних видань, наукові статті, законодавчі і нормативні акти.

Інформаційну базу дослідження становили документи, статистична звітність, посадові інструкції спеціалістів Одеського міського центру зайнятості.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань, у процесі виконання магістерської дипломної роботи, було використано такі методи: системний підхід, методи економічного і статистичного аналізу (для дослідження рівня безробіття та зайнятості населення), методи систематизації та групування (для встановлення понять «безробіття» та його видів), експертної оцінки (для встановлення можливості отримання соціального ефекту від впроваджуваних заходів).

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що результати магістерської дипломної роботи подано у вигляді практичних рекомендацій та їх може бути використано для удосконалення системи надання соціальних послуг в державних організаціях України. Крім того, результати проведення дослідження матимуть актуальне значення та можуть бути застосовані не тільки державними організаціями, а й також можуть застосовуватись для удосконалення системи надання послуг та управління персоналом організацій та підприємств соціальної сфери.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати магістерської кваліфікаційної роботи розглянуто та схвалено на студентській науково-практичній «76-Й СТУДЕНТСЬКІЙ НАУКОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ» (22–25 квітня 2020 року).

Публікації. За темою магістерської кваліфікаційної роботи опубліковано дві тези доповідей на наукових конференціях:

1. Вінницький О. О., Бойчук К. Г. «Особливості надання соціальних послуг щодо безробіття в м. Одеса». //Матеріали до 76-ї студентської наукової конференції. Секція «Факультету психології та соціальної роботи». Підсекції «Соціальна робота та соціальні теорії», «Психологія», 22-24 квітня 2020 р. –

Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2020. С. 46 – 52.

2. Вінницький О. О., Бойчук К. Г. «Гендерні особливості щодо безробіття в Одеській області». // Гендерна конструкція соціуму: історія і сучасність: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції / (Одеса, 20-21 травня 2020 р.) – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2020. С. 107 – 110.

Структура та обсяг роботи. Магістерська дипломна робота складається з вступу, трьох розділів та висновків до них, висновків, додатків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи – 100 сторінок комп'ютерного тексту. Робота містить 13 таблиць, 17 рисунків, 5 додатків. Перелік посилань нараховує 71 найменування.

ВИСНОВКИ

На сьогодні безробіття є однією з глобальних невирішених проблем сучасності, як українського суспільства, так і світу в цілому. Від самого початку свого існування безробіття не визнавалось, як соціально значимий фактор, що впливає на становлення добробуту суспільства. Так, в ході вирішення задачі щодо дослідження історичного протікання суспільно-соціального явища безробіття, було встановлено, що перші спроби подолання безробіття та надання безробітним допомоги, мали місце лише в XVII столітті. Так, з плином часу, рівень безробітного населення повсякчас змінювався від високого до низького та навпаки, цьому сприяли різні історичні події, війни, революції, світові кризи та інші історичні події. Та на разі рівень безробіття в світі досягає критичних відміток, тому кожна соціально відповідальна держава ставить перед собою обов'язок, забезпечити своїх громадян роботою та розробити ефективну соціальну політику щодо допомоги безробітному населенню.

Так, в рамках досягнення задачі щодо розгляду теоретичних аспектів безробіття, його форми існування та види протікання, аналізуючи офіційні джерела статистики щодо безробітного населення в Україні було встановлено, що рівень безробітного населення в Україні визначають за допомогою методологічних вказівок Міжнародної організації праці та за рівнем офіційно зареєстрованого безробіття. Також, для досягнення задачі щодо розгляду сучасних особливостей вітчизняного ринку праці, було проаналізовано сучасний стан існування ринку праці в Україні та виділено наступні реалії його існування: низький рівень заробітної плати; звільнення працівників без пояснення причини; високий рівень безробіття серед молоді, що не має професійного стажу; зменшення вільних робочих місць та збільшення безробітного населення; тіньова зайнятості населення (відхилення від оплати податків) та інше. Крім того, під час досягнення задачі щодо проведення аналізу сучасного стану безробіття в Одеській області та в Україні, було

встановлено, що виникнення таких негативних тенденцій було спричинено наступними факторами: демографічний фактор (чисельність, вік, гендерний склад населення; рівень народжуваності та смертності; трудова еміграція); економічний фактор (інфляція; коливання курсу валют; зниження ВВП); соціальний фактор (війна на Сході країни; недосконала соціальна політика, що знаходиться на етапі розвитку). Окрім, вже звичних факторів на погіршення ситуації щодо працевлаштування населення за останні рік, негативний вплив було спричинено появою коронавірусної рецесії. Потрапивши під вплив коронавірусної рецесії низка вітчизняних підприємств не витримала такого натиску та вдалася до скорочення кадрового складу підприємства. Саме тому безліч населення за останній рік стали безробітними та рівень безробіття за останній рік зріс з 7,8 % (за квітень – червень 2019 року) до 9,9 % (за квітень – червень 2019 року).

Та, проаналізувавши ситуацію щодо безробіття в Україні було встановлено, що найвищий рівень безробіття мають такі області: Волинська область (12,3%), Донецька область (14,5%), Луганська область (15,2%). Факторами, що спричинили високий рівень безробіття в цих областях стали: військові дії на Сході, географічне положення та рівень розвитку інфраструктури. Натомість, найнижчий рівень безробіття спостерігається в таких областях, як: Київська область (6,6%) та місто Київ (6,6%), Одеська область (6,9%), Харківська область (5,8%). Щодо ситуації з безробіттям в цих областях, то досягнення найнижчого рівня безробіття в цих областях характеризується їх географічним розташуванням (столиця України; наявність моря та туристичних зон) та розвинутою інфраструктурою з безліччю діючих підприємств легкої та важкої промисловості, що забезпечують населення робочими місцями.

На допомогу безробітному населенню приходить державна політика щодо забезпечення вільних прав та свобод населення в сфері працевлаштування та зайнятості. Тому, вирішуючи задачу щодо дослідження сучасних особливостей державного регулювання безробіття щодо

матеріального забезпечення, було визначено, що головними законодавчими документами, які регулюють відносини у сфері зайнятості населення в Україні є: Конституція України, Закон України «Про зайнятість населення», Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття», Кодекс законів про працю України та інші нормативно-законодавчі акти. Крім того, при вирішенні наступної задачі щодо аналізу надання соціальних послуг щодо безробіття, виявлено, на разі в місті Одеса діє Одеський міський центр зайнятості, що безпосередньо займається питаннями пов'язаними з працевлаштування та наданням соціальної допомоги безробітному населенню. Отже, проаналізувавши діяльність Одеського міського центру зайнятості було встановлено, що діяльність здійснюється відповідного до норм чинного законодавства та спеціалісти центру зайнятості відповідально та сумлінно ставляться до покладених на них обов'язків. Крім того, при вирішенні поставленої задачі щодо проведення діагностики недоліків діючої системи надання соціальних послуг, було виявлено низку слабких місць в системі надання соціальних послуг населенню, серед них виділено наступні: висока плинність кадрів, недосконалість власної бази вакансій, відсутність інформації щодо добросовісності роботодавців, відсутність можливості зареєструватись в електронній черзі на всі види взаємодії зі свої спеціалістом та відсутність власного сайту центру зайнятості. Насамперед, негативна дія цих недоліків проявляється в встановленні ефективної взаємодії між клієнтами та спеціалістами центру зайнятості, а також знижує якість надання соціальної допомоги населенню.

Отже, в рамках вирішення поставленої задачі щодо представлення шляхів підвищення якості системи надання соціальних послуг щодо безробіття та працевлаштування, було запропоновано наступні заходи, які сприятимуть підвищенню якості надання послуг: удосконалення системи управління персоналом (адаптація персоналу, нематеріальна мотивація персоналу, розвиток соціальної майстерності персоналу), модернізація бази вакансій відповідно до сучасних потреб населення, створення державного

реєстру відповідальних роботодавців (рейтинг роботодавців) та створення власних інтернет ресурсів Одеського міського центру зайнятості (інтернет сайту та мобільного додатку). Натомість, для реалізації задачі щодо визначення можливості отримання соціального ефекту від впровадження запропонованих заходів щодо якості надання соціальних послуг, очікується отримання наступного соціального ефекту: зменшення рівня плинності кадрів; підвищення рівня мотиваційної складової; розвиток соціальної майстерності; поінформованість населення щодо діяльності та послуг центру зайнятості; підвищення рівня якості надання соціальних послуг; плідна співпраця між клієнтом та спеціалістом; укріплення позицій працівників на ринку праці та інше. Крім того, в своєму розвитку, загальний соціальний ефект від проведених заходів становитиме налагодження ефективної співпраці спеціалістів центру зайнятості з населенням та в подальшому призведе до зменшення безробітного населення в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 30.11.2020).
2. «Про зайнятість населення»: Закон України від від 18.07.2020. Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5067-17> (дата звернення: 30.11.2020).
3. «Про затвердження Переліку документів, з яких формується особова справа безробітного, що передається до відомчого архіву на зберігання»: Наказ Міністерства соціальної політики від 14.03.2016 № 250. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-16#Text> (дата звернення: 30.11.2020).
4. «Про затвердження Положення про державну службу зайнятості»: Наказ Міністерства соціальної політики від 14.06.2019 № 945. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0733-19#Text> (дата звернення: 30.11.2020).
5. «Про соціальні послуги»: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text> (дата звернення: 30.11.2020).
6. «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»: Закон України від 23.09.1999 № № 1105-XIV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14> (дата звернення: 30.11.2020).
7. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Мягких І.М. Особливості дії інфляції та її вплив на економіку України. Економічний вісник Донбасу. 2018. № 2. С. 95-101.
8. Безугла В., Загірняк Д., Шаповал Л. Соціальне страхування. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 208 с.

9. Богашко О. Л. Організація роботи з персоналом – філософія сучасного підприємства. Стратегії та інновації: актуальні управлінські практики: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кривий Ріг, 28 квіт. 2018 р.). м. Кривий Ріг, 2018. С. 246–248.
10. Борищук А. О., Семенова К. Д. Аналіз рівня безробіття в Україні. Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень: зб. наук. студ. пр. Вип. 3. Ч. I. Одеса. 2017. С. 29–34.
11. Бортнік С. Стратегічне управління розвитком персоналу підприємства та сучасні підходи до оцінювання його рівня. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2015. № 2. С. 33–39.
12. Братченко Л.Є., Черноус Л.С. Безробіття в сучасній Україні: соціально-економічний та статистичний аналіз. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. 2017. Вип.75. С.111-117.
13. Вінницький О. О., Бойчук К. Г. «Гендерні особливості щодо безробіття в Одеській області». Гендерна конструкція соціуму: історія і сучасність: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції / (Одеса, 20-21 травня 2020 р.) – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2020. С. 107 – 110.
14. Вінницький О. О., Бойчук К. Г. «Особливості надання соціальних послуг щодо безробіття в м. Одеса». Матеріали до 76-ї студентської наукової конференції. Секція «Факультету психології та соціальної роботи». Підсекції «Соціальна робота та соціальні теорії», «Психологія», 22-24 квітня 2020 р. – Одеса: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2020. С. 46 – 52.
15. Внукова Н., Кузьмінчук Н. Соціальне страхування. Кредитно-модульний курс. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 412 с.
16. Волошина С.В., Скубіліна А.В. Нерівність доходів населення України як перешкода розвитку людського капіталу. Економіка та суспільство. 2017. (9). С.882-889.

17. Втрати Донбасу: скільки коштувала економіці окупація регіону. Громадське Телебачення. URL: <https://hromadske.ua/posts/vtrati-donbasu-skilki-koshtovala-ekonomici-okupaciya-regionu> (дата звернення: 30.11.2020).
18. Голубка О. Я. Аналіз методів управління персоналом. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2016. Вип. 5(1). С. 113-117.
19. Гончаренко Т.І. Прожитковий мінімум в Україні: правові норми та сучасні реалії. Соціально-гуманітарний вісник. 2018. Вип.18-19. С.155-156.
20. Державна служба зайнятості: [Веб-сайт]. - Київ, 2020. - URL: <https://www.dcz.gov.ua/> (дата звернення: 27.10.2020).
21. Державні соціальні стандарти. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/content/socialni-standarti.html> (дата звернення: 30.11.2020).
22. Держслужба зайнятості про ринок праці в Україні за період карантину. Урядовий портал. URL: https://www.kmu.gov.ua/news/derzhsluzhba-zajnyatosti-pro-rinok-praci-v-ukrayini-za-period-karantinu?fbclid=IwAR1qEi7sL-Oozkb4-n4ueBXgLI9ohwfTНNDJ4ffe6tZisd-6MgysLgH_hNU (дата звернення: 30.11.2020).
23. Доброскок Ю.Б., Бадяєв О.В., Косенко К.В. Сучасний стан та перспективи розвитку індексу людського розвитку на Україні. Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія: Економічні науки. 2017. №2. С.73-77.
24. Дудка Т.В., Ващишина Ю.О., Голік О.М. Безробіття як одна з основних соціально-економічних проблем України. Вісник Національного транспортного університету. 2016. №3. С.66-74.
25. Дума Л.В. Вдосконалення соціально-економічного розвитку регіону на основі методів прогнозування. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип.20(1). С.150-154.

26. Дунаєва Л.М. Методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт РВО «магістр» для студентів галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» / Дунаєва Л.М. Хлівнюк Т.П., Кулава К.О.. – О.: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, 2019. – 39 с.
27. Дяків О. П., Островерхов В. М. Управління персоналом : навчально-методичний посібник (видання друге, переробл. і доповнено). – Тернопіль :ТНЕУ, 2018. – 288 с.
28. Економіка праці і соціально-трудові відносини: підручник / О.В. Шкільов, О.Д. Балан, В.А. Ткачук, Є.О. Ланченко, І.П. Гаврилюк, В.А. Ярославський, С.С. Барабан; за ред. О.В. Шкільова. – К.: ЦП “Компринт”, 2015. – 750 с.
29. Ермолаева, С.Г Рынок труда : учебное пособие / С.Г. Ермолаева.— Екатеринбург : Изд-во Урал. ун-та, 2015.— 108 с.
30. Жевакіна Н. В. Визначення сутності поняття безробіття в соціальному забезпеченні. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2012. № 16. С. 5-12.
31. Железняк О.В. Оцінка рівня життя населення в Україні Економічний вісник університету. 2016. Вип.30(1). С.121-124.
32. Завора Т.М. Соціальне страхування: навч. посібник для практичних занять. Полтава: ПолтНУ, 2016. 319 с.
33. Зайцева Ирина Александровна Безработица как одна из глобальных проблем современного мира. PolitBook. 2017. №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/bezrabortitsa-kak-odna-iz-globalnyh-problem-sovremennogo-mira> (дата обращения: 30.11.2020).
34. Зайцева І. С. Проблеми зайнятості та безробіття в Україні та країнах Європейського Союзу. Управління розвитком. 25.03.2016. № 11. С. 125–130.
35. Зварич Р.Є. Глобальні тренди нерівності доходів населення. Проблеми системного підходу в економіці. 2018. Вип.1. С.21-27.

36. Ільєнко Н.О., Спасенко Ю.О. Подолання бідності – основне завдання соціальної політики в Україні. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. 2017. Вип.2. С.59-66.
37. Інноваційний розвиток підприємства: навч. посіб. / За ред. П.П. Микитюка. – Тернопіль: Принтер Інформ, 2015. –224 с.
38. Кафлевська С.Г. Сучасний стан та напрями підвищення рівня життя населення України. Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2016. №12. С.54-62.
39. Кириленко О.П. Соціальне страхування: підруч. / за ред. О.П.Кириленко та В.С.Толуб'яка. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. 516 с.
40. Кичко І. Інновації в управлінні персоналом та сучасний ринок праці: аспекти взаємодії. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2017. – № 1 (9). – С. 7-14.
41. Козак К.Б., Бойчук К.Г. Інноваційні технології навчання персоналу. Економіка харчової промисловості. 2019. Т.11, вип.1. С. 66-72.
42. Колот А. Трансформація інституту зайнятості як складова глобальних змін у соціально-трудої сфері . Україна : аспекти праці. – 2015. – №8. – С. 3–14.
43. Макогон Ю.В. Причини і чинники економічної кризи в Україні в умовах військово-політичного протистояння на сході країни. Економічний вісник Донбасу. 2017. №2. С.220-235.
44. Методологічні пояснення. Державна служба статистики України. URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2006/rp/met_u.htm (дата звернення: 30.11.2020).
45. Михайленко Н.О. Аналіз основних факторів поширення бідності в Україні і шляхи її подолання. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. 2018. Вип.29(2). С.68-71.
46. Мороз С.В., Костюк І.В. Причини та наслідки безробіття в Україні. Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. 2018. Вип.1. С.13-17.

47. Олимских Нина Николаевна Теоретические аспекты сегментации рынка труда. Вестник Удмуртского университета. Серия «Экономика и право». 2014. №2.
48. Петровська О.М., Голіченко М.С. Соціально-економічні показники рівня життя населення України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип.18(2). С.148-152.
49. Петюх В. М. Ринок праці: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 1999. — 288 с
50. Підвищено максимальний розмір допомоги по безробіттю. Державний центр зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/novyna/pidvyshcheno-maksymalnuu-rozmir-dopomogy-ro-bezrobittyu> (дата звернення: 30.11.2020).
51. Полуяктова О. В. Проблеми безробіття в Україні. Економіка і суспільство. 2016. № 2. С. 31–35.
52. Профілактика синдрому «професійного вигорання» у працюючих в екстремальних умовах: Навчально-методичний посібник. Мірошніченко О. А.. – Житомир: Видво ЖДУ ім. І. Франка, 2015. – 156 с.
53. Свідоцтво про загальнообов'язкове державне соціальне страхування та порядок його видачі. Міністерство юстиції України. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_36166 (дата звернення: 30.11.2020).
54. Слюсар С. Т. Аналіз рівня безробіття в Україні: проблеми і шляхи його подолання. Економіка АПК. 2018. № 5. С. 85-92.
55. Сьогодні. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 30.11.2020).
56. Стеблянко І.О. Валовий внутрішній продукт України: просторова та структурна динаміка. Економіка та держава. 2015. №11. С.51-54.
57. Сущность безработицы и ее виды. Zachnik.com.URL: <https://zachnik.com/spravochnik/ekonomika/makroekonomika/vidy-bezrobotitsy/> (дата обращения: 30.11.2020).

58. Тернова І.А. Оцінка рівня соціального та економічного розвитку України в умовах глобалізації. Соціальна економіка. 2017. №2. С.62-71.
59. Токарський Т.Б. Сучасні завдання соціальної політики в Україні. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна. 2017. Вип.2. С.124-132.
60. Фатюха Н.Г., Здорова К.О. Подолання бідності в Україні. Економічний простір. 2018. №132. С.107-117.
61. Формы безработицы. Www.Grandars.ru. URL: <https://www.grandars.ru/student/ekonomicheskaya-teoriya/formy-bezraboticy.html> (дата обращения: 30.11.2020).
62. Хто і як може отримати допомогу по безробіттю в період карантину? Алгоритм від Державного центру зайнятості. Державний центр зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/publikaciya/hto-i-yak-mozhe-otrymaty-dopomogu-po-bezrobittyu-v-period-karantynu-algorytm-vid-0> (дата звернення: 30.11.2020).
63. Цели развития тысячелетия: доклад за 2015 год. ООН. Нью-Йорк, 2015. URL: [http://un.by/f/file/2015/MDG_2015_\(R\)_Summary.pdf](http://un.by/f/file/2015/MDG_2015_(R)_Summary.pdf) (дата обращения 30.11.2020).
64. Червона О. Ю., Жеребецька О. В. Формування системи управління персоналом для забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: економічні науки. 2017. Вип. 23, част. 2.- С. 122-125
65. Чернега А. Л. Структура, основні цілі, функції та аналіз показників ефективності функціонування органів служби зайнятості на різних рівнях. Бионика интеллекта. 2016. №1 (86). С. 125–129.
66. Чернушкіна О.О., Цюпа О.В. Україна у світовому рейтингу за індексом людського розвитку. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2018. №3(1). С.80-84.

67. Шабранська Н.І. Технологія прогнозування основних показників економічного і соціального розвитку на рівні регіону. Формування ринкових відносин в Україні. 2018. №6. С.88-96.

68. Шаульська Л. О., Якимова Н. А. Проблеми тіньової зайнятості в контексті структурних трансформацій ринку праці: економічні науки. 01.04.2017. № 2. С.28–35.

69. Эбботт, Льюис Ф. Природа и причины безработицы. Теории рынка труда и занятости: обзор. 2-е пересмотренное издание. Исследования промышленных систем. С. 128.

70. Ярова Л. Г. Аналіз рівня безробіття в Україні та напрямки його подолання. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. Вип. 4. С. 752–755.

71. Ярошенко І.В., Семигуліна І.Б. Аналіз існуючих систем прогнозування соціально-економічного розвитку у світі та в Україні. Бізнес Інформ. 2015. №11. С.58-65.